

Escolab

Memòria 2023-2024

Ajuntament de
Barcelona

ÍNDEX

1. Introducció	03
2. Comunitat Escolab	04
3. Activitats	11
4. Altres accions	13
5. Evolució del programa	16
6. Valoració del professorat	17
7. Recursos	18

1. Introducció

Escolab és un programa de Barcelona Ciència i Universitats de l'Ajuntament de Barcelona nascut l'any 2006 que té com a objectiu connectar centres educatius i centres de recerca. L'alumnat de secundària, batxillerat i cicles formatius visita les instal·lacions de centres de recerca on reben tallers, visites guiades i xerrades. Es tracta d'una oportunitat única on l'alumnat pot interaccionar amb professionals de les ciències experimentals i socials, la tecnologia i les humanitats.

Al llarg dels disset anys de funcionament del programa, més de 100 centres i grups de recerca han acollit més de 75.000 alumnes.

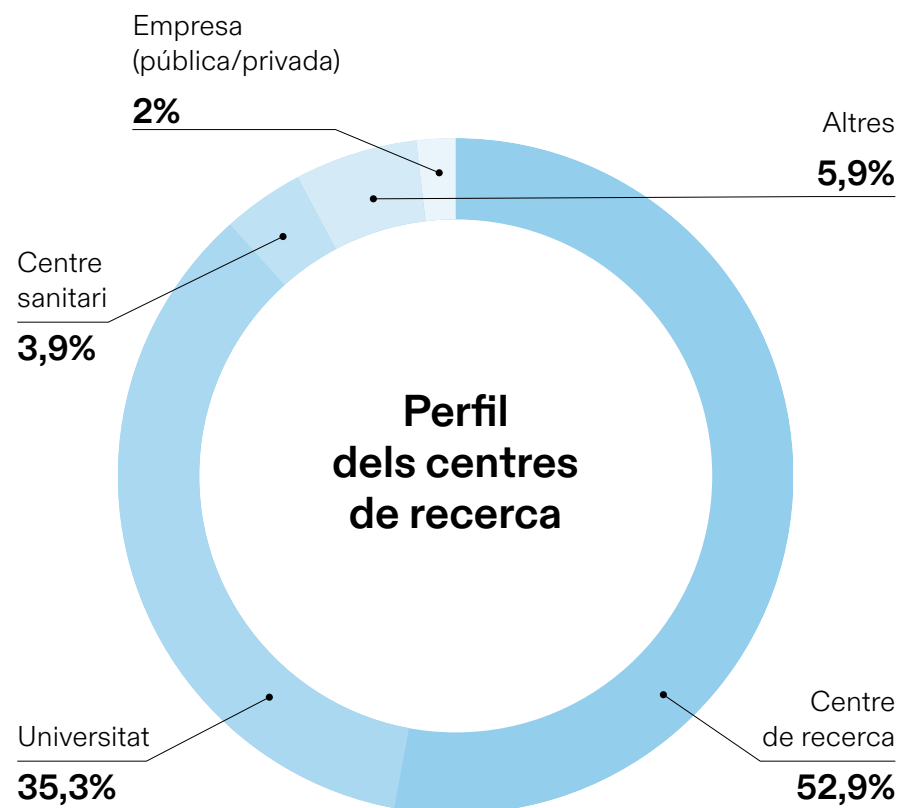
L'última edició del programa, corresponent al curs 2023-2024, va oferir més de **8.000 places** per a alumnes i hi van participar **50 centres de recerca** i **6.844 alumnes** de **131 centres educatius**, amb un total de **151 activitats** repartides en **411 sessions**.

2. Comunitat Escolab

Centres de recerca

Les i els professionals que participen en el programa (que són en un 70% dones) pertanyen a universitats i centres de recerca, tant públics com privats, a més de centres sanitaris i algunes empreses d'I+D.

Centres de recerca que han participat en Escolab

Universitat Autònoma de Barcelona (UAB)

Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals (CREAF). Espai de Recerca Can Balasc

Centre de Recerca Matemàtica (CRM)

Centre de Visió per Computador (CVC)

Facultat de Veterinària

Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont

Institut de Neurociències (INc-UAB)

Universitat de Barcelona (UB)

Centres Científics i Tecnològics – UB (Campus Bellvitge, Clínic, i Pedralbes)

Institut de Neurociències (UBneuro)

Universitat Politècnica de Catalunya (UPC)

Escola d'Enginyeria de Barcelona Est (EEBE-UPC)

Escola Politècnica Superior d'Edificació de Barcelona (EPSEB-UPC)

Escola Tècnica Superior d'Enginyers de Camins, Canals i Ports de Barcelona

Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Industrial

Escola Tècnica Superior d'Enginyeria de Telecomunicació de Barcelona (ETSEB-UPC Telecom)

Facultat de Matemàtiques i Estadística

Universitat Pompeu Fabra (UPF)

Grup de Lingüística Formal GLIF

Institut de Biologia Evolutiva (IBE-UPF-CSIC)

Laboratori d'Arqueologia

Observatori de Neologia

Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB)

Universitat Pompeu Fabra i Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona

Universitat Ramon Llull (URL)

La Salle Campus Barcelona

Universitat Internacional de Catalunya (UIC Barcelona)

Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)

Geociències Barcelona (GEO3BCN-CSIC)

Institut Botànic de Barcelona (IBB-CSIC)

Institut de Ciència de Materials de Barcelona (ICMAB-CSIC)

Institut de Diagnosi Ambiental i Estudis de l'Aigua (IDAEA-CSIC)

Institut de Química Avançada de Catalunya (IQAC-CSIC)

Institut de Microelectrònica de Barcelona (IMB-CNM, CSIC)

Altres

Aigües de Barcelona

Barcelona Supercomputing Center – Centre Nacional de Supercomputació (BSC)

Centre de Regulació Genòmica (CRG)

Cetaqua, Centre Tecnològic de l'Aigua

Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG)

Centre de Recerca en Sanitat Animal (IRTA-CReSA)

Escola Superior de Conservació i Restauració de Béns Culturals de Catalunya (ESCRBCC)

Hospital Clínic – Unitat de Transtorns Bipolars i Depressius

Institut de Bioenginyeria de Catalunya (IBEC)

Institut Català d'Oncologia (ICO)

Institut de Recerca Biomèdica (IRB Barcelona)

Institut de Recerca Sant Joan de Déu (IRSJD)

Institut de Recerca Sant Pau – IR Sant Pau

Institut de Salut Global de Barcelona (ISGlobal), Campus Clínic i Mar

Laboratori de Natura, Museu de Ciències Naturals de Barcelona

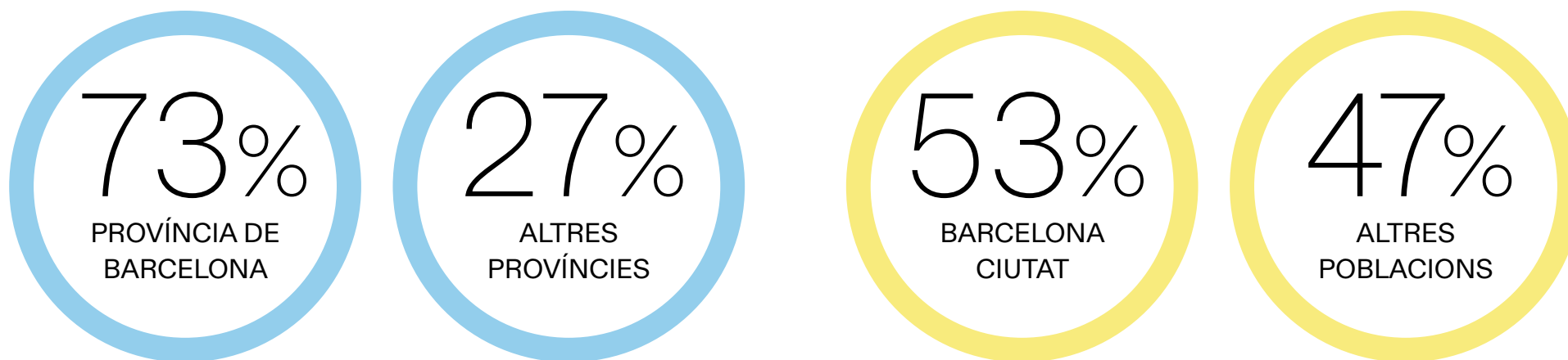
TechLab Manresa – Escola Politècnica Superior d'Enginyeria de Manresa (UPC)

Vall d'Hebron Barcelona Campus Hospitalari

Centres educatius

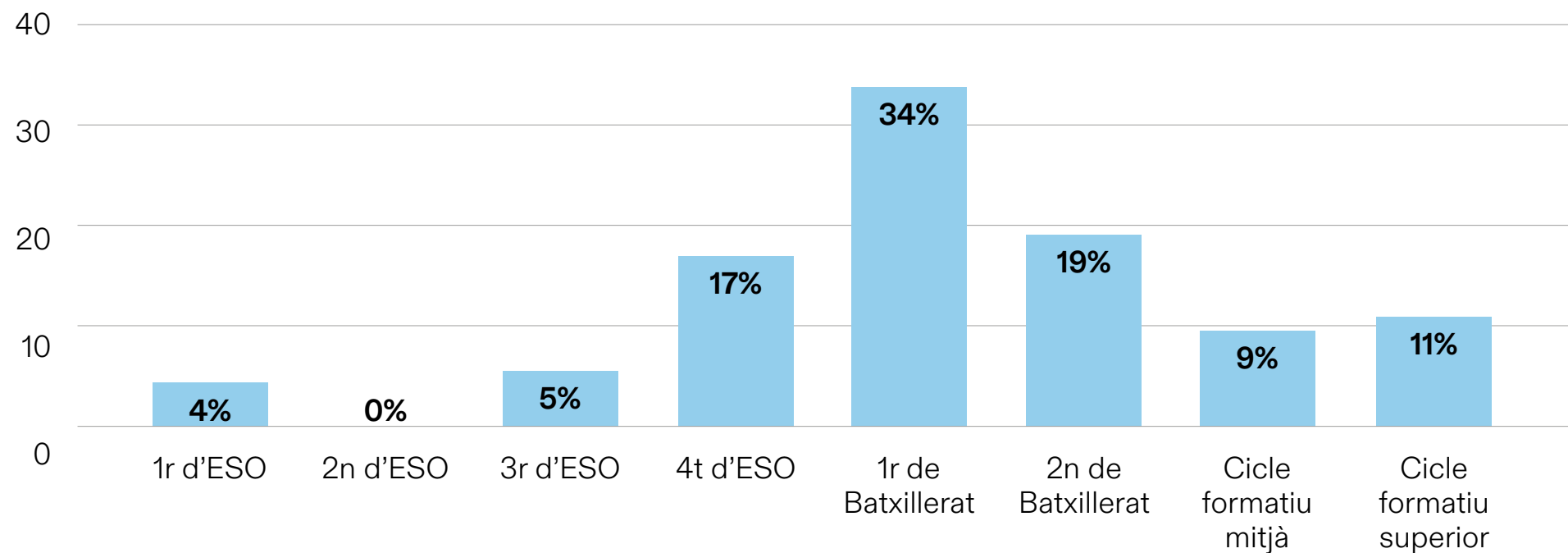
Dels 131 centres educatius de Catalunya que han participat, el 73% son de la província de Barcelona, amb un 53% de la ciutat, i majoritàriament de titularitat pública.

Procedència geogràfica

El 22% de l'alumnat que ha participat en Escolab durant l'edició 2023-2024 cursa ESO, el 56% batxillerat i un 22% cicles formatius.

Nivells educatius per grups classe (en %)

Centres educatius que han participat en Escolab:

- Bertran
- Ceir - Arco Villarroel
- CFA El Clot
- CFA Francesc Layret
- Cultural
- Dolmen
- Dominiques de l'Ensenyament de Barcelona
- El Clot
- El Puig
- Escola Institut Mirades
- Escola IPSE
- Escola Jaume Viladoms
- Escola Pia Balmes
- Escola Pia de Granollers
- Escola Pia de Nostra Senyora
- Escola Pompeu Fabra
- Escola Tàber
- Escuela Suiza de Barcelona
- FEDAC - Santa Coloma
- Forma't
- Garbí Pere Vergés
- Ginebró
- Gravi
- Immaculada Concepció Barcelona
- Inmaculada Concepción
- Inst-Esc Art. Oriol Martorell
- Institució Cultural del C.I.C.
- Institució Montserrat
- Institut Alexandre Satorras
- Institut Arquitecte Manuel Raspall
- Institut Barri Besòs
- Institut Bernat el Ferrer
- Institut Bisbe Berenguer
- Institut Bosc de Montjuïc
- Institut Camps Blancs
- Institut Can Puig
- Institut Can Record
- Institut Celestí Bellera
- Institut Cirviànum de Torelló
- Institut Consell de Cent
- Institut de Lliçà
- Institut de Logística de Barcelona
- Institut de Sant Andreu
- Institut Dolors Mallafrè i Ros
- Institut Dr. Puigvert
- Institut El Sui
- Institut El Tiler
- Institut Els Planells
- Institut Emperador Carles
- Institut Escola Costa i Llobera
- Institut Escola del Treball
- Institut Escola Eixample
- Institut Escola Mirades
- Institut Escola Rec Comtal
- Institut Ferran Tallada
- Institut Flos i Calcat
- Institut Font del Ferro
- Institut Francisco de Goya
- Institut Galileo Galilei
- Institut Gallecs
- Institut Giola
- Institut Jaume Callís
- Institut Joan Brossa

- Institut Joan Oró
- Institut Joanot Martorell
- Institut Josep Mestres i Busquets
- Institut Josep Puig i Cadafalch
- Institut Juan Manuel Zafra
- Institut Júlia Minguell
- Institut La Bastida
- Institut La Garrotxa
- Institut La Guineueta
- Institut Les Vinyes
- Institut Lluís de Requesens
- Institut Lluís Vives
- Institut Maria de Bell-lloc
- Institut Maria Espinalt
- Institut Mediterrània
- Institut Menéndez y Pelayo
- Institut Mercè Rodoreda
- Institut Miquel Martí i Pol
- Institut Miquel Tarradell
- Institut Moisès Broggi
- Institut Montbui
- Institut Montjuïc
- Institut Narcís Monturiol (FP)
- Institut Narcís Monturiol IES)
- Institut Numància
- Institut Palau Ausit
- Institut Pedraforca
- Institut Pius Font i Quer
- Institut Pla Marcell
- Institut Poblenou
- Institut Pompeu Fabra
- Institut Ramon Berenguer IV
- Institut Ribot i Serra
- Institut Salvador Dalí
- Institut Salvador Seguí
- Institut Santa Eulàlia
- Institut Tecnològic de Barcelona
- Institut Teresa Pàmies
- Institut Terra Roja
- Institut Torrent de les Bruixes
- Institut Vallès
- Institut Viladomat
- Institut Vila-seca
- Institut Vinyes Velles
- Institut XXV Olimpíada
- Isabel de Villena
- Istituto Italiano Statale c.sc. el.e.sec. I e II gr
- Jaume Balmes
- Josep Tous
- Lestonnac
- Molina
- Montserrat
- Providencia del Corazón de Jesús
- Sagrada Família
- Sagrada Família-Horta
- Sagrado Corazón
- Sagrat Cor-Diputació
- Sagrat Cor-Sarrià
- Sant Andreu
- Sant Francesc
- Sant Gregori
- Sant Jaume de la FEP
- Santa Teresa - Ganduxer
- Santíssima Trinitat
- Valldaura
- Vedruna Malgrat de Mar
- Vedruna-Gràcia
- Xaloc

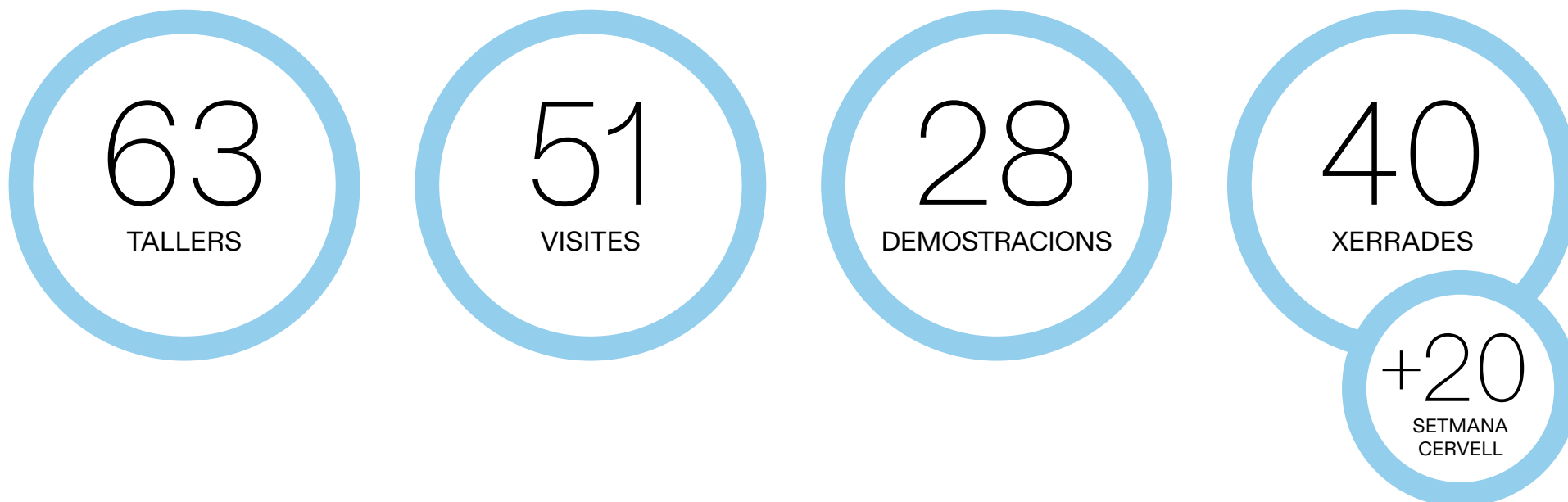

3. Activitats

Les activitats que s'ofereixen són iniciativa dels diferents grups de recerca. Promouen el contacte directe de l'alumnat amb el personal dels centres, mostrant la seva diversitat i trencant estereotips associats a les ciències. Normalment, es tracta de sessions úniques, d'entre 2 i 3 hores de durada.

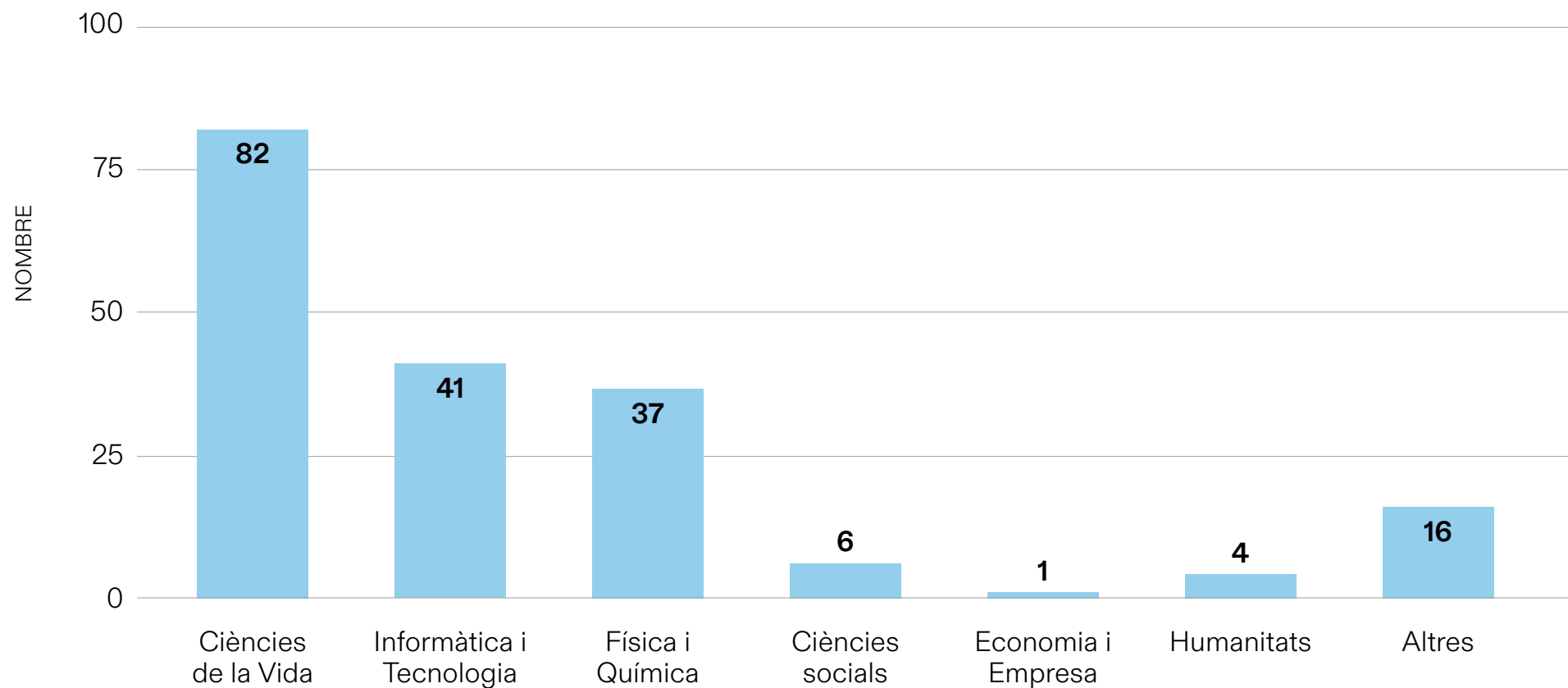
La tipologia de les activitats és variada i inclou tallers, demostracions, visites, xerrades o combinacions d'aquests formats. Així mateix, les temàtiques són diverses i una mateixa activitat pot abordar diferents disciplines.

Tipologia de les activitats, segons el format

Tipologia de les activitats, segons la temàtica

(Una mateixa activitat pot tractar diverses temàtiques)

4. Altres accions

Setmana Mundial del Cervell

Investigadors i investigadores fan xerrades sobre neurociències als centres educatius durant la Setmana Mundial del Cervell (de l'11 al 15 de març de 2024).

Periodistes científics

Prova pilot realitzada amb dues escoles de Barcelona (Escola Pompeu Fabra i Escola Institut Mirades) amb l'objectiu d'ampliar el programa d'activitats Escolab a l'alumnat de primària. Activitat organitzada pel Parc de Recerca Biomèdica de Barcelona (PRBB 17 d'abril i 22 de maig de 2024).

Trobada Escolabers

Celebració de la jornada de cloenda de l'edició Escolab 2023-2024 al Centre Martorell d'Exposicions amb la Comunitat d'Escolabers, en què s'han exposat els resultats del curs i presentat les novetats de la pròxima

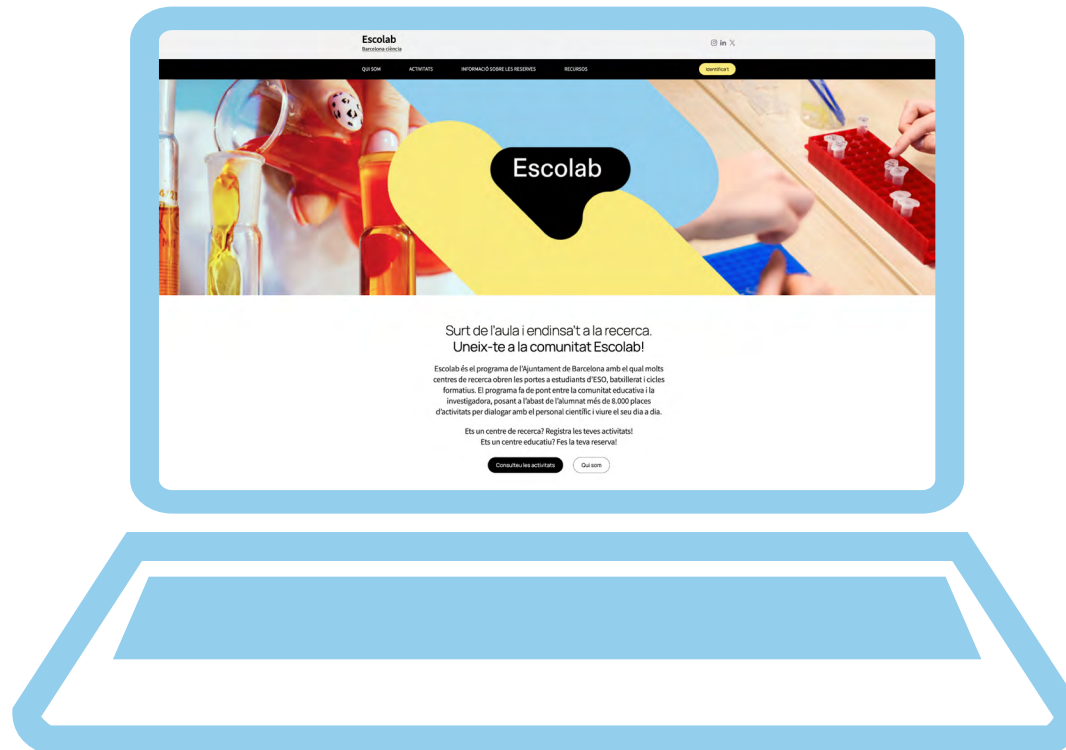
edició, així com compartit els ingredients clau a tenir en compte a l'hora d'organitzar una activitat educativa en el marc d'Escolab (26 de juny de 2024).

Actualització del web i nova plataforma de gestió Escolab

Llançament de la nova configuració del web Escolab i plataforma de gestió de reserves, coincidint amb la trobada Escolabers i anunci de novetats pel curs 2024-2025.

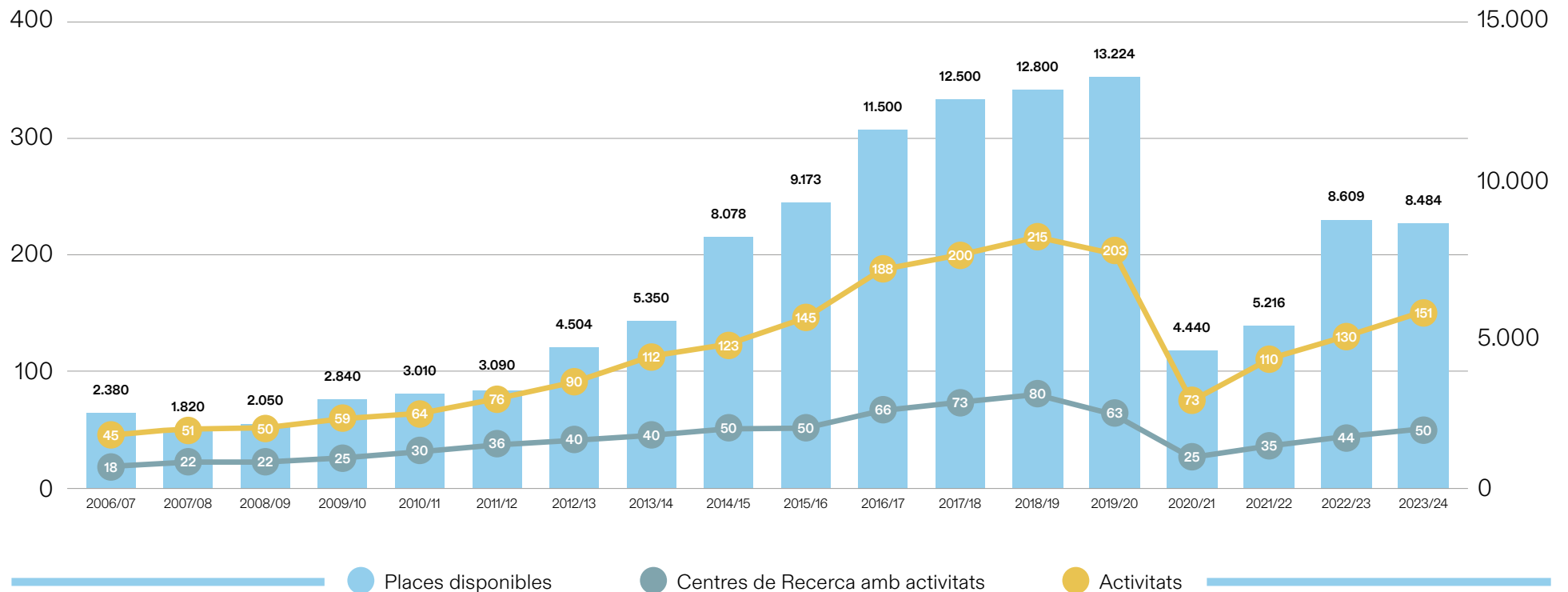
Enguany s'ha treballat per fer el sistema més fàcil i intuïtiu pel que fa a l'experiència d'usuari, així com ampliar continguts que poden ser d'interès tant per centres de recerca com per centres educatius.

5. Evolució del programa

Tot i el punt d'inflexió derivat de la pandèmia durant el curs 2020-2021, el programa va recuperant la potència d'anys anteriors, tant en l'oferta d'activitats (i presencialitat de les mateixes), com en la capacitat

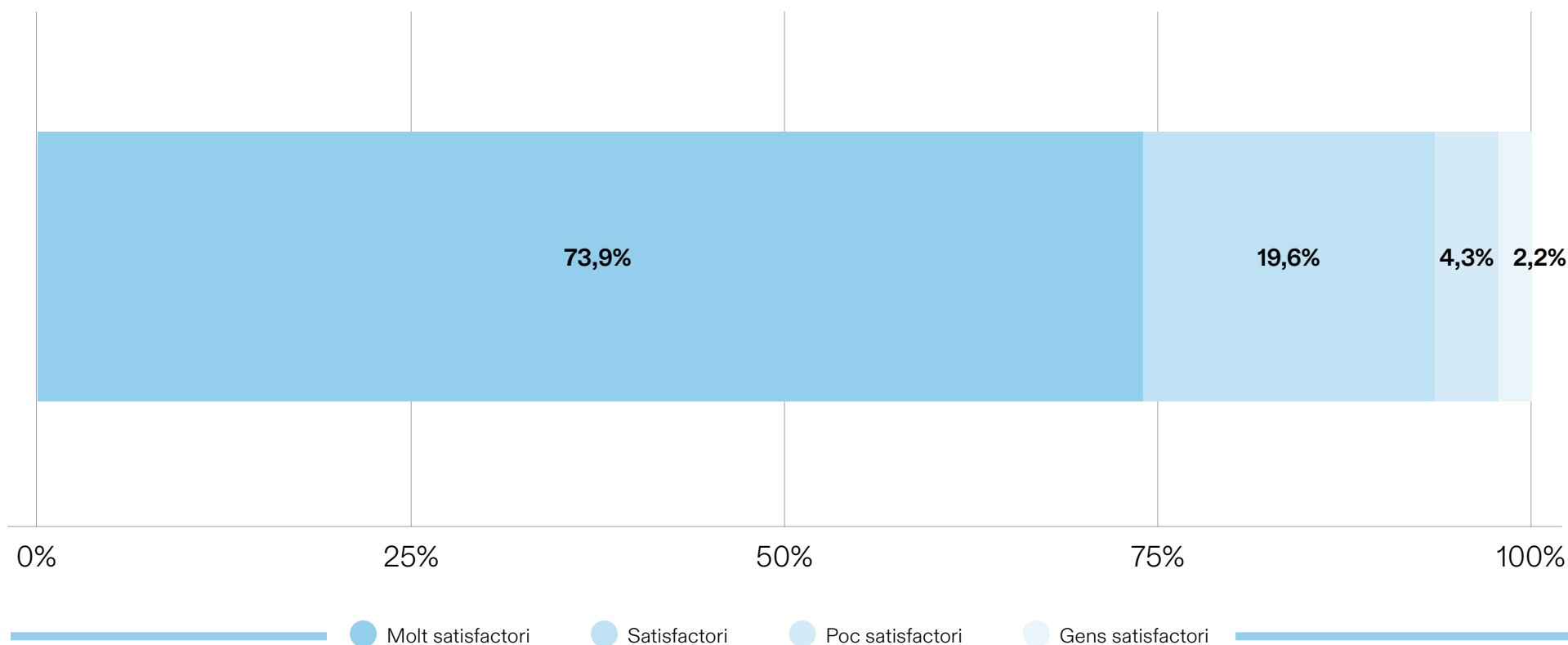
de places disponibles (més de 8.000 durant la darrera edició 2023-2024) i el nombre de centres de recerca i educatius participants.

6. Valoració del professorat

Amb l'objectiu de recollir l'opinió del professorat que ha participat en les activitats, s'avalua cadascuna de les activitats i sessions per identificar les fortaleeses del programa i proposar idees de millora per a pròximes edicions.

De manera global, la majoria de les 46 activitats avaluades del curs 2023-2024 han estat valorades de forma molt satisfactòria o satisfactòria (en un 93,5%).

7. Recursos

El programa amplia el seu abast posant a disposició de tota la comunitat educativa diverses propostes de recursos que complementen les activitats d'Escolab.

Vídeos Escolab

[Escolab Meets](#)

12 vídeos curts disponibles a Youtube protagonitzats per recercaires joves que expliquen les seves línies de recerca de forma desenfadada. Són vídeos útils per a la comunitat docent o per al professorat abans i/o després de les seves visites als centres de recerca.

[De l'excavació arqueològica al laboratori](#)

(Laboratori d'Arqueologia de la UPF i Institut Escola Mirades)

[Interfícies persona-màquina. La comunicació entre el nostre cervell i un ordinador](#)

(Escola Tècnica d'Enginyeria Industrial de Barcelona (ETSEIB-UPC) i Institut Jaume Balmes)

[La DefeNsA de les plantes](#)

(Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG) i Institut Cirviànum)

Àudios Escolab

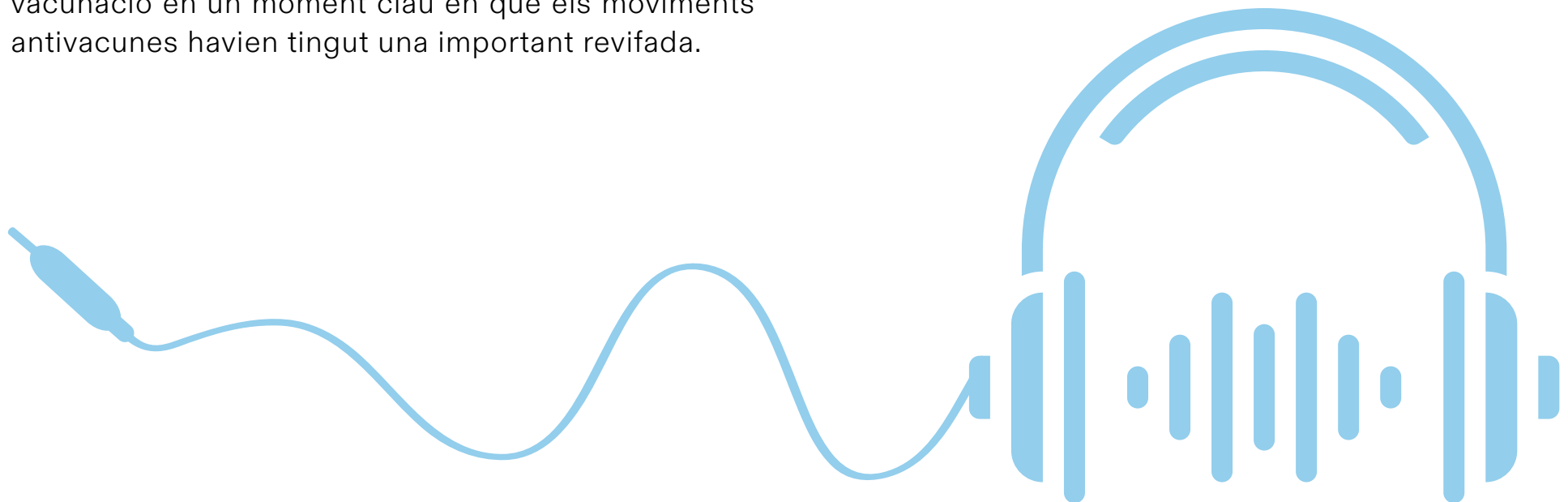
Àudio-Reportatges que recullen les experiències dels protagonistes dels projectes pilot següents:

[VacunAcció: com immunitzar-se contra la desinformació](#)

Proposta educativa que es va iniciar el curs 2020-2021 gràcies a la implicació de l'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL) i l'Escola Virolai de Barcelona, amb l'objectiu final de crear una campanya de sensibilització sobre la vacunació i treballar contra la desinformació. Els fruits del projecte van ser diverses propostes de conscienciació sobre la importància de la vacunació en un moment clau en què els moviments antivacunes havien tingut una important revifada.

[Alimentem-nos, naturalment!](#)

El curs 2020-2021, es va iniciar aquest projecte amb el Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG), on l'alumnat de secundària de l'Institut Josep Tous es va enfrontar al repte d'analitzar com són els aliments que mengem i què significa exactament menjar aliments "naturals", i de reflexionar sobre quins missatges ens arriben sobre l'alimentació.

Escolab

www.barcelona.cat/escolab

Memòria 2023-2024

**Ajuntament de
Barcelona**